

Staatssecretaris Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Afdeling Integriteit en
Kansspelen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief Verklaring Omtrent het Gedrag: stand van zaken, aanbieden en beleidsreactie ADR rapport

Datum
16 april 2025

Onze referentie
6289544

Bijlagen
6

Bijlagen

1. Kamerbrief Verklaring Omtrent het Gedrag en Beleidsreactie ADR onderzoek
2. Onderzoeksrapport ADR Doorlichting VOG proces
3. Infographic onderzoek ADR Doorlichting VOG proces
4. Motie van het lid Van Vroonhoven c.s.
5. Aanbiedingsbrief Jaarverslag 2024 Adviescommissie VOG P
6. Jaarverslag 2024 Adviescommissie VOG Politiegegevens

1. Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van deze Kamerbrief is vierledig.

- Op 6 juni jl. heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de onvolledige informatievoorziening van de Justitiële Informatiedienst (Justid) aan screeningsautoriteit Justis ten aanzien van de continue screening in de kinderopvang en taxibranche. Daarin is toegezegd de Kamer voor het zomerreces te informeren over de stand van zaken van de beoordeling door Justis en het achterhalen van de gegevens van 2016 tot 2018 door Justid. Dat doet u met deze brief.
- In december 2024 heeft de Auditdienst Rijk (ADR) een onderzoeksrapport aangeleverd over kwetsbaarheden in het proces voor de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Daarnaast heeft de Adviescommissie VOG Politiegegevens in april haar jaarverslag over 2024 aangeleverd.
- In november 2024 is de motie van het lid Van Vroonhoven c.s. over het aanscherpen van het beoordelingskader voor VOG's van taxichauffeurs die zich schuldig maken aan antisemitisme aangenomen.
- Er zijn vorderingen te melden op het project waarmee wordt toegewerkt naar een uniforme en op risiconiveau toegespitste VOG-screening.

2. Geadviseerd besluit

Kennisnemen van het jaarverslag over 2024 van de Adviescommissie VOG Politiegegevens (hierna: Adviescommissie), dat u door de Adviescommissie wordt aangeboden.

Instemmen met het versturen van bijgevoegde brief naar de Kamer over de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en daarmee instemmen met:

- de in de Kamerbrief opgenomen beleidsreactie op het onderzoeksrapport van de ADR en het jaarverslag van de Adviescommissie VOG Politiegegevens;

- de in de Kamerbrief opgenomen wijze waarop invulling gegeven wordt aan de motie van het lid Van Vroonhoven c.s.;
- de in de Kamerbrief opgenomen beleidstheorie voor de VOG.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Afdeling Integriteit en
Kansspelen

3. Kernpunten

In de brief is een paragraaf opgenomen met een stand van zaken van de onvolledige informatievoorziening van Justid aan Justis. De signalen die Justid vanaf 2016 ten onrechte niet had verstrekt aan Justis ten behoeve van de continue screening van personen in de kinderopvang en taxibranche zijn in beeld. De signalen die Justid alsnog mocht verstrekken aan Justis zijn verstrekt, en Justis heeft deze gevallen beoordeeld. Het heeft geleid tot een totaal van vijf kennisgevingen in de kinderopvang en negen kennisgevingen in de taxibranche.

Datum
26 maart 2025

Onze referentie
6289544

Op verzoek van DGSenB heeft de ADR onderzoek gedaan naar kwetsbaarheden in het proces van de VOG-screening. De aanleiding hiervoor was de afgegeven VOG aan iemand die vrijwilligerswerk verrichtte bij Stichting VluchtelingenWerk Nederland en was veroordeeld voor een terroristisch misdrijf.¹ Het Onderzoeksrapport Doorlichting VOG proces van de ADR is na de oplevering ook online gepubliceerd. Met bijgevoegde brief wordt deze ook aangeboden aan de Kamer en wordt een beleidsreactie op het rapport gegeven. De ADR doet een aantal aanbevelingen, die met de beleidsreactie worden overgenomen.

De Adviescommissie VOG Politiegegevens geeft aan in 2024 geen aanwijzingen van discriminatie te hebben gevonden. Wel vraagt de Adviescommissie aandacht voor de kwaliteit en volledigheid van politiegegevens. De Adviescommissie geeft aan dat politiegegevens soms summier zijn en teveel op relevantie zijn gefilterd door de politie. De aanbevelingen van de Adviescommissie worden met de beleidsreactie overgenomen. Op basis van de signalen van de Adviescommissie zijn Justis en de politie in gesprek gegaan over de herziening van de onderlinge werkafspraken en de concretisering van kwaliteitsnormen ten aanzien van politiegegevens. Het is de verwachting dat dit medio 2025 is afgerond.

Ten aanzien van de motie van het lid Van Vroonhoven c.s. over het aanscherpen van het beoordelingskader voor VOG's van taxichauffeurs die zich schuldig maken aan antisemitisme, wordt u voorgesteld aan te geven dat met het staande beleid passende invulling wordt gegeven aan de motie.

In de brief wordt de beleidstheorie voor de VOG, die is opgesteld in het kader van het project waarmee wordt toegewerkt naar een uniforme en op risiconiveau toegespitste VOG-screening, met de Kamer gedeeld. Hierin is een update van de eerdere doelstelling van het VOG-beleid opgenomen. Deze is in samenwerking met Justis tot stand gekomen, met input van wetenschappers, mede op basis van parlementaire geschiedenis en wetenschappelijke literatuur. Het betreft een driedelige doelstelling:

- De samenleving wordt beschermd tegen strafbaar handelen in de rol waarvoor de VOG wordt aangevraagd.
- De veroordeelde kan na gestraft te zijn weer deelnemen aan de maatschappij – waar dit passend wordt geacht.
- De inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de aanvrager wordt zoveel als mogelijk beperkt.

¹ <https://nos.nl/artikel/2494360-veroordeelde-is-er-werkte-jaar-lang-voor-vluchtelingenwerk>

Ook wordt ingegaan op een aantal ontwikkelingen in het licht van dit project. Zo wordt uw voornemen een ministeriële regeling VOG op te stellen toegelicht. Ook wordt ingegaan op continue screening in het funderend onderwijs. De Staatssecretaris van OCW onderzoekt op basis van een verkenning naar de aanscherping van de VOG in het funderend onderwijs op welke wijze continue screening in het funderend onderwijs mogelijk kan worden gemaakt.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de brief te beginnen met de laatste cijfers van screeningsautoriteit Justis ten aanzien van de VOG.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Afdeling Integriteit en
Kansspelen

Datum
26 maart 2025

Onze referentie
6289544

4. Toelichting

ADR-onderzoek

De ADR is door DGSenB verzocht te onderzoeken hoe medewerkers van Justis de weging uitvoeren bij de beoordeling van een VOG voor natuurlijke personen (VOG NP) waarbij sprake is van justitiële documentatie. Daarbij is gevraagd om te onderzoeken welke mogelijke kwetsbaarheden aanwezig zijn en handelingsperspectief voor deze kwetsbaarheden te geven. De ADR heeft kwetsbaarheden in het proces gevonden. Daarbij hanteert de ADR als definitie voor kwetsbaarheid in dit onderzoek 'een risico waar geen of onvoldoende maatregelen tegenover staan'. De gevonden kwetsbaarheden gaan over de inrichting en beheersing van het proces en niet over het toekennen of weigeren van een VOG-aanvraag. Bij de geconstateerde kwetsbaarheden doet de ADR aanbevelingen om deze te mitigeren. Deze staan in de Kamerbrief onder hoofdstuk 2 op pagina's 3 en 4. De kwetsbaarheden die opvallen zijn de hoge geaccepteerde foutmarge bij steekproeven om de juistheid van VOG-beoordelingen te beoordelen, de opvolging bij in de steekproeven geconstateerde afwijkingen van de norm, het ontbreken van een verplicht casusoverleg terrorisme en de niet-gestructureerde opzet van casusoverleggen. Justis neemt daarin de aanbevelingen over. Met een deskundige zal Justis de steekproeven doordenken en normeren. Alle in de steekproef gevonden afwijkingen van de norm zullen in de toekomst worden geanalyseerd om onderliggende oorzaken weg te nemen. Een terrorismecasus zal altijd ingebracht worden in het casusoverleg. Er zal een besluitvormingsmethodiek in het casusoverleg gebruikt worden om *groupthink* te voorkomen.

De beleidsreactie op het Onderzoeksrapport Doorlichting VOG proces van de ADR is in lijn met de managementreactie die de directeur van Justis heeft gegeven bij het rapport. Deze managementreactie is in het rapport opgenomen als bijlage 3. Alle aanbevelingen worden overgenomen, op één na. Alleen de aanbeveling om een vier-ogenprincipe te hanteren bij alle beoordelingen, wordt niet overgenomen. Justis heeft ervoor gekozen dat medewerkers die opgeleid zijn voor hun rol als screener in staat moeten worden geacht om zelf zaken af te handelen waarbij de vermelding van het strafblad niet relevant is voor de functie waarvoor de VOG wordt aangevraagd. De kwaliteit van dit proces wordt beheerst met een steekproef. Justis heeft aangegeven er in 2025 naar toe te werken om de steekproeven op een statistisch verantwoorde wijze te laten uitvoeren en zo de controle op de kwaliteit te verbeteren.

Jaarverslag 2024 Adviescommissie VOG Politiegegevens

Ingevolge artikel 35a, vierde lid, van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg), heeft de Adviescommissie tot taak om besluiten over VOG P-aanvragen te beoordelen op transparantie, kwaliteit en zorgvuldigheid. De Adviescommissie

heeft in het bijzonder aandacht voor aanwijzingen van etnisch profileren. U ontvangt jaarlijks een jaarverslag van de Adviescommissie (artikel 7, eerste lid, van het benoemingsbesluit VOG politiegegevens); het jaarverslag over 2024 wordt u bij dezen aangeboden. Op basis van artikel 10, tweede lid, van het Benoemingsbesluit Adviescommissie VOG Politiegegevens zendt u het jaarverslag aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.²

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Afdeling Integriteit en
Kansspelen

Datum
26 maart 2025

Onze referentie
6289544

Motie van het lid Van Vroonhoven c.s.

Met de motie van het lid Van Vroonhoven c.s. constateert de Kamer dat taxichauffeurs een Verklaring Omtrent het Gedrag moeten hebben en dat zij continu worden gescreend, is de Kamer van mening dat het beoordelingskader omtrent de VOG's te veel ruimte laat voor het toch afgeven van een VOG aan taxichauffeurs die zijn veroordeeld wegens antisemitisme en andere vormen van discriminatie en verzoekt de Kamer de regering om het beoordelingskader voor VOG's van taxichauffeurs die zich schuldig hebben gemaakt aan antisemitisme aan te scherpen zodat een veroordeling wegens antisemitisme in de toekomst vaker leidt tot het intrekken van de VOG.

In de brief wordt toegelicht waarom het staande beleid passend is om de risico's waar de motie van het lid Van Vroonhoven c.s. op ziet te mitigeren. Tijdens de geweldsincidenten in Amsterdam hadden taxichauffeurs een bepaalde rol, maar in een volgende situatie kunnen dit weer andere actoren zijn. Een passagier heeft een kwetsbare positie in een taxi en bevindt zich in een tijdelijke afhankelijkheidsrelatie ten opzichte van de chauffeur. Die positie doet zich op meer plaatsen voor en is niet uniek voor een taxi. Het is dus niet logisch om specifiek taxichauffeurs strenger te screenen als het gaat om veroordelingen voor antisemitisme (en andere vormen van discriminatie). Voor VOG-aanvragen voor het aangaan van een afhankelijkheidsrelatie zijn, gezien de risico's, bepaalde delicten bijzonder relevant voor de beoordeling. Dit geldt in het geval van discriminatie zeker als het gaat om zogeheten commune delicten waarbij sprake is van een discriminatie-aspect. Het gaat dan om delicten als mishandeling, openlijke geweldpleging, eenvoudige belediging, bedreiging, opruiing, vernieling, brandstichting of doodslag.³ Daar wordt al in het bijzonder op getoetst bij VOG aanvragen voor taxichauffeurs.

Project uniforme en op risiconiveau toegespitste VOG

De beleidstheorie voor de VOG biedt de basis voor het VOG-beleid. Hiermee is de bestaande beleidstheorie waarvan onderdelen al bestonden en op verschillende plaatsen in wet- en regelgeving en beleidsstukken waren opgenomen, herijkt. De beleidstheorie is tot stand gekomen in samenwerking met Justis en na contact met wetenschappers.

4.1. Politieke context

Op dinsdag 10 juni jl. is in het Mondelinge Vragenuur gedebatteerd over de onvolledige informatievoorziening van Justid aan Justis.

De motie is een voorbeeld van de risico-regelreflex. De risico's zijn echter voldoende ondervangen met het huidige beleid. Dit wordt in de brief toegelicht.

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0047624/2025-02-01>.

³ Zie ook de [Aanwijzing discriminatie \(2018A009\)](#) van het Openbaar Ministerie.

4.2. Uitvoering

Justis acht het haalbaar om verreweg de meeste aanbevelingen van de ADR in het eerste halfjaar van 2025 te implementeren. Aanbevelingen ten aanzien van bezetting en documentbeheer worden doorlopend gedurende het hele jaar uitgevoerd.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Afdeling Integriteit en
Kansspelen

4.3. Communicatie

Justis publiceert cijfers over de VOG op de website www.justis.nl.⁴ Het ADR-rapport is gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl.⁵ Het jaarverslag van de Adviescommissie zal tevens op de website van Justis gepubliceerd worden.

Datum
26 maart 2025

Onze referentie
6289544

4.4. Ontwikkelingen hiervoor

Naast het aangevraagde onderzoek is in reactie op de genoemde casus van de afgegeven VOG aan iemand die vrijwilligerswerk verrichtte bij Stichting VluchtelingenWerk Nederland en was veroordeeld voor een terroristisch misdrijf ook per 30 januari 2024 een verscherpt toetsingskader voor VOG-beoordelingen bij terrorisme in werking getreden. Uitgangspunt is dat in deze gevallen de VOG wordt geweigerd, waardoor personen die in aanraking zijn gekomen met justitie vanwege een terroristisch delict in principe niet (meer) beroepsmatig of vrijwillig werkzaam kunnen zijn met bijvoorbeeld kwetsbare personen of een functie kunnen uitoefenen waarvoor een hogere integriteit vereist is.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

⁴ <https://justis.nl/producten/verklaring-omtrent-het-gedrag/kwartaalcijfers-2024-vog-np-vog-voor-vrijwilligers-en-vog-p>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rijksoverheid/auditbeleid/rapporten-auditdienst-rijk-adr/justitie-en-veiligheid>